

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Зээлийн батлан даалтын тогтолцоог дэмжих, замаар эдийн засгийг төрөлжүүлж, ажлын байрыг нэмэгдүүлэх төслийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: СНАГ-2024/78/НА-СТА-ТХН

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn</p> <p>Улаанбаатар хот 2024 он</p>	<p>Санхүү-нийцлийн аудитын газрын захирал, тэргүүлэх аудитор: Ц.Наранчимэг Утас: 261665 Цахим хаяг: naranchimegts@audit.gov.mn</p> <p>Аудитын менежер: Ч.Болд Утас: 261885 Цахим хаяг: bold.ch@audit.gov.mn</p> <p>Аудитор: С.Бат-Эрдэнэ Утас: 261628 Цахим хаяг: baterdene.s@audit.gov.mn</p> <p>Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: Бэйкер Тилли Далайван Аудит ХХК Ерөнхий захирал: Ц.Жигдэн Утас: 7000-5401 Цахим хаяг: info@btdalaivanaudit.mn</p>
--	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

ЗЭЭЛИЙН БАТЛАН ДААЛТЫН
ТОГТОЛЦООГ ДЭМЖИХ ЗАМААР ЭДИЙН
ЗАСГИЙГ ТӨРӨЛЖҮҮЛЖ, АЖЛЫН
БАЙРЫГ НЭМЭГДҮҮЛЭХ ТӨСЛИЙН
ЗОХИЦУУЛАГЧИЙН АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР
ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ С.ЦОГТСАЙХАН
ТАНАА

2024.02.29 № 07/605
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.4, Төсвийн хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Зээлийн батлан даалтын тогтолцоог дэмжих, замаар эдийн засгийг төрөлжүүлж, ажлын байрыг нэмэгдүүлэх төслийн 2023 оны санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Зээлийн батлан даалтын тогтолцоог дэмжих, замаар эдийн засгийг төрөлжүүлж, ажлын байрыг нэмэгдүүлэх төслийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

ТХН нь тайлант онд Богд банкттай хамтран ажиллах гэрээ байгуулж, оролцогч санхүүгийн байгууллагатай хамтран эмэгтэй бизнес эрхлэгчдийг дэмжих СУ франчайзингийн батлан даалт, экспортыг дэмжих батлан даалтын шинэ бүтээгдэхүүнийг нэвтрүүлсэн байна.

Аудитын гол асуудал

АХБ-аас төслийн санхүүжилтийн үлдэгдэл төлбөр болох 36,666,746.8 мянган төгрөгийг татан байршуулсан байна. Тайлант оны эцэст 357 жижиг дунд үйлдвэрлэгчдэд 79,557,566.6 мянган төгрөгийн батлан даалтын үлдэгдэлтэй байна.

Бусад асуудлын хэсэг

ТХН-ийн тайлант оны төлөвлөгөөнд 3 зорилтын хүрээнд 7 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөснөөс 93.0 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

САНХҮҮ-НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	42,664,120,052.88	56,319,722,427.62
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	42,664,120,052.88	56,319,722,427.62
31200	Банканд байгаа бэлэн мөнгө	42,664,120,052.88	56,319,722,427.62
31210	Төгрөг	42,442,399,073.46	19,844,873,472.46
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	42,442,399,073.46	19,844,873,472.46
31220	Гадаад валют	221,720,979.42	36,474,848,955.16
31221	Төрийн сангийн харилцах	221,720,979.42	36,474,848,955.16
33	АВЛАГА	0.00	0.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	0.00	0.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	42,664,120,052.88	56,319,722,427.62
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	0.00	0.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	42,664,120,052.88	56,319,722,427.62
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	11,501.00	10,500.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	11,501.00	10,500.00
41360	Бусад өглөг	11,501.00	10,500.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	11,501.00	10,500.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	42,664,119,051.88	56,319,711,927.62
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	42,664,108,551.88	56,319,711,927.62
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	0.00	0.00
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	42,664,108,551.88	56,319,711,927.62
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	57,985,837,176.22	42,664,108,551.88
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(15,321,728,624.34)	13,655,603,375.74
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	42,664,130,552.88	56,319,722,427.62

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	0.00	36,666,746,837.88
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	0.00	36,666,746,837.88
120	Нийтлэг татварын бус орлого	0.00	36,666,746,837.88
120044	Зээлийн санхүүжилт	0.00	36,666,746,837.88
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН	15,360,078,900.00	22,597,524,600.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		
2133309	Хөтөлбөр арга хэмжээний зардал	28,900.00	21,400.00
23	Эргэж төлөгдөх төлбөрийг хассан цэвэр зээл	15,360,050,000.00	22,597,503,200.00
231001	Дамжуулан зээлдүүлэх зээл	15,360,050,000.00	22,597,503,200.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(15,360,078,900.00)	14,069,222,237.88
14	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	38,350,275.66	0.00
145001	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз	38,350,275.66	0.00
22	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	0.00	413,618,862.14
225004	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний гарз	0.00	413,618,862.14
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(14-22)	38,350,275.66	(413,618,862.14)
5	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(15,321,728,624.34)	13,655,603,375.74

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
I	ТАТААС САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	5,010,255,145.62	40,262,215,822.67
12	УЛСЫН ТӨСВӨӨС	5,010,255,145.62	40,262,215,822.67
120	УРСГАЛ	5,010,255,145.62	40,262,215,822.67
120042	ХӨРӨНГИЙН		
120044	Зээлийн санхүүжилт	5,010,255,145.62	40,262,215,822.67
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ЗАРЛАГЫН ДҮН	4,979,153,453.82	3,595,491,385.79
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,979,153,453.82	3,595,491,385.79
210	Бараа ажил, үйлчилгээний зардал	4,979,153,453.82	3,595,491,385.79
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	4,979,153,453.82	3,595,491,385.79
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,979,153,453.82	3,595,491,385.79
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	31,101,691.80	36,666,724,436.88
7	САНХҮҮГИЙН МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН	38,350,275.66	
145001	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз	38,350,275.66	
8	САНХҮҮГИЙН МӨНГӨН ЗАРЛАГЫН ДҮН	15,360,050,000.00	23,011,122,062.14
231001	Гадаадын төслийн зээлээс санхүүжих зээл	15,360,050,000.00	22,597,503,200.00
225001	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний гарз	0.00	413,618,862.14
9	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН (9)=(7)-(8)	(15,321,699,724.34)	(23,011,122,062.14)
10	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (10)=(3)+(6)+(9)	(15,290,598,032.54)	13,655,602,374.74
11	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	57,954,718,085.42	42,664,120,052.88
12	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	42,664,120,052.88	56,319,722,427.62

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан*2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон**/төгрөгөөр/*

Код	Үзүүлэлт	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	57,985,837,176.22	57,985,837,176.22
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт		
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл		
4	Тайлант үеийн үр дүн	(15,321,728,624.34)	(15,321,728,624.34)
5	2022 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	42,664,108,551.88	42,664,108,551.88
6	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт		
7	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл		
8	Тайлант үеийн үр дүн	13,655,603,375.74	13,655,603,375.74
9	2023 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	56,319,711,927.62	56,319,711,927.62

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон

/төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	22,597,524,600.00	22,597,524,600.00	0.00	100.0
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ				
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	22,597,524,600.00	22,597,524,600.00	0.00	
232001	Гадаадын төслийн зээлээс санхүүжих зээл	22,597,524,600.00	22,597,524,600.00	0.00	
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	22,597,524,600.00	36,666,746,837.88	(14,069,222,237.88)	162.3
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	22,597,524,600.00	36,666,746,837.88	(14,069,222,237.88)	
350004	Гадаадын эх үүсвэрээс санхүүжих	22,597,524,600.00	36,666,746,837.88	(14,069,222,237.88)	
	Балансын тохируулга		413,619,863.00		
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		42,664,120,052.88		
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		56,319,722,427.62		
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	5	5	0.00	100.0
620001	Удирдах ажилтан	1	1	0.00	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	4	4	0.00	100.0

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар санхүүгийн тайлангийн аудиттай холбоотой алдаа, зөрчил илрээгүй болно.

Зээлийн батлан даалтын тогтолцоог дэмжих, замаар эдийн засгийг төрөлжүүлж, ажлын байрыг нэмэгдүүлэх төслийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

4.1. Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитаар нэг зөрчил илэрч албан шаардлага хүргүүллээ.

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Дүн								
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Төсөл хэрэгжүүлэгч нэгж нь 2023 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангаа Төрийн аудитын байгууллагад хүргүүлэхдээ холбогдох хуульд заасан цаглаварт хугацаанд хүргүүлээгүй байна.	1				1			
Нийт дүн	1				1			